

Protokół
z IX. posiedzenia Komitetu Monitorującego
program regionalny Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027
(dalej: Komitet, KM FEŁ2027)
w dniu 24 marca 2025 r. (forma: stacjonarna)

1. Rozpoczęcie spotkania

Uczestników powitał **Pan Piotr Wojtysiak – Zastępca Przewodniczącej Komitetu, Wicemarszałek Województwa Łódzkiego**, w tym także przedstawiciele Komisji Europejskiej (dalej: KE, Komisja): **Pana Matthieu Hornunga i Panią Severinę Markową z Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej (dalej: DG REGIO)**, którzy uczestniczyli w pracach Komitetu on-line.

Pan Marszałek na wstępie poinformował, że spotkanie będzie nagrywane w celu sporządzenia protokołu.

W związku z brakiem zgłoszonych propozycji zmian do porządku obrad, przyjęto go poprzez aklamację, zgodnie z zapisami Regulaminu KM FEŁ2027.

Następnie **Pan Piotr Wojtysiak** oddał głos **Pani Małgorzacie Zakrzewskiej – Członkowi Komitetu, Dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej i Współpracy Zagranicznej, reprezentującej Instytucję Zarządzającą programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 (dalej: IZ FEŁ2027)**, która krótko przedstawiła tematy będące przedmiotem posiedzenia KM FEŁ2027. **Pani Dyrektor** poinformowała, że przeprowadzonych zostanie pięć głosowań. Pierwsze głosowanie dotyczyć będzie propozycji zmiany programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 (dalej: FEŁ2027, Program), wynikającą z przeglądu śródkresowego, zgodnie z art. 18 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z 24 czerwca 2021 r. (dalej: rozporządzenie ogólne), którą IZ FEŁ2027 ma obowiązek przesłać do KE. Przypomniała, że wstępne propozycje zmian Programu zostały wysłane Członkom Komitetu w dniu 20 grudnia 2024 r., a w dniu 7 lutego 2025 r. przekazano korespondencję ze zaktualizowanymi propozycjami zmian Programu, zawierającymi zestawienie zgłoszonych uwag oraz odniesienia IZ FEŁ2027. **Pani Małgorzata Zakrzewska** dodała, że w dniu 7 marca 2025 r. odbyło się spotkanie warsztatowe, podczas którego omówiono propozycje zmian i usprawnień w Programie. Wyraziła nadzieję na owocną dyskusję oraz pozytywne przegłosowanie zaproponowanych zmian, które pozwolą przyspieszyć proces wdrażania Programu. Następnie **Pani Dyrektor** poinformowała, że kolejne głosowania dotyczyć będą kryteriów wyboru projektów w ramach FEŁ2027 w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (dalej: EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego+ (dalej: EFS+) oraz Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (dalej: FST). Dokumenty w tej sprawie zostały wysłane Członkom Komitetu w dniu 25 lutego 2025 r. Warsztaty, podczas których omówiono zgłoszone uwagi do kryteriów wyboru projektów oraz wprowadzone autokorekty, odbyły się w dniu 14 marca 2025 r. Do Członków Komitetu przesłano również korespondencję, zawierającą poprawione załączniki do projektów uchwał wraz z zestawieniem zgłoszonych uwag i odniesieniami IZ FEŁ2027. Kończąc, poinformowała, że ostatnie głosowanie dotyczyć będzie Strategii Komunikacji Programu, a informację na temat podejmowanych działań komunikacyjnych w ramach FEŁ2027

przedstawi **Pan Łukasz Słociński, Naczelnik Wydziału Komunikacji Funduszy Europejskich w Departamencie Promocji**. Ostatni punkt porządku obrad dotyczyć będzie aktualnego stanu wdrażania Programu.

Wobec braku głosów **Pan Marszałek Piotr Wojtysiak** przeszedł do kolejnego punktu porządku obrad.

2. Propozycja zmiany programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027

Informacje na temat proponowanych zmian Programu przedstawiła **Pani Marzena Sych-Sędzikowska – Członek Komitetu, Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej i Współpracy Zagranicznej, reprezentująca IZ FEŁ2027**. Na wstępie przypomniała, że pierwotna wersja zmian do Programu została przesłana Członkom Komitetu w grudniu 2025 r. w trybie „rejestruj zmiany”. Dokument ten zawierał wszystkie korekty wprowadzone do treści Programu, tabelę z opisem zmian oraz uzasadnieniem, co miało na celu ułatwienie zapoznania się z nimi i przeanalizowanie ich zasadności. Zmiany, wprowadzone na prośbę KE zostały podzielone na kategorie. Pierwsza kategoria zmian dotyczyła przeglądu śródkresowego, a w przypadku IZ FEŁ2027 dotyczyła Priorytetu FELD.07 *Fundusze Europejskie dla zatrudnienia i integracji w Łódzkiem*. Zmiany polegały na przesunięciu środków oraz wprowadzeniu innych istotnych modyfikacji, mających na celu przyspieszenie kontraktacji i certyfikacji wydatków, rozszerzenie wsparcia, złagodzenie warunków oraz dopasowanie interwencji do aktualnych potrzeb. Kolejny pakiet zmian obejmował korekty techniczne oraz dostosowanie Programu do innych dokumentów, takich jak ustawy, linie demarkacyjne oraz rozstrzygnięcia podjęte na etapie wdrażania Programu. Z uwagi na regularne przekazywanie informacji na temat proponowanych zmian, w tym w trakcie spotkań warsztatowych, **Pani Marzena Sych-Sędzikowska** poinformowała, że przedstawi jedynie najistotniejsze, mające strategiczne znaczenie zmiany Programu.

Po pierwsze IZ FEŁ2027 zaproponowała przesunięcie alokacji w łącznej wysokości 5 mln EUR z Priorytetu FELD.02 *Fundusze Europejskie dla zielonego Łódzkiego* dla celu szczegółowego EFRR/FS.CP2.II w zakresie OZE do Priorytetu FELD.06 *Fundusze Europejskie dla Łódzkiego przyjaznego mieszkańcom* dla celu szczegółowego EFRR.CP4.V w zakresie infrastruktury zdrowotnej. Równolegle zaproponowano przesunięcie kolejnych 5 mln EUR z Priorytetu FELD.02 dla celu szczegółowego EFRR/FS.CP2.VI w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym do Priorytetu FELD.06 dla celu szczegółowego EFRR.CP4.VI w zakresie kultury i turystyki.

Zaproponowano także przesunięcia alokacji w ramach priorytetów. W Priorytecie FELD.04 *Fundusze Europejskie dla lepiej połączonych Łódzkiego* przeniesiono 9,5 mln EUR z transportu kolejowego oraz 4,5 mln EUR z transportu pozamiejskiego na Działanie FELD.04.01 *Drogi wojewódzkie*. Ponadto, w ramach Priorytetu FELD.05 *Fundusze Europejskie dla rozwoju lokalnego w Łódzkiem* przesunięto 5 mln EUR pomiędzy celami szczegółowymi dotyczącymi rewitalizacji obszarów wiejskich i miejskich. W ramach Priorytetu FELD.07 *Fundusze Europejskie dla zatrudnienia i integracji w Łódzkiem* przesunięto środki w wysokości prawie 17 mln EUR na cele związane z rozwojem usług społecznych i zdrowotnych oraz 10,6 mln EUR na działania promujące integrację społeczną osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Dokonano również przesunięć między kategoriami interwencji, w celu dostosowania do rzeczywistego wdrażania Programu. W Priorytecie FELD.09 *Fundusze Europejskie dla Łódzkiego w transformacji* zaproponowano przesunięcia wspierające nowe typy projektów m.in. inwestycje produkcyjne i działalność badawczo-rozwojową (dalej: B+R) dużych przedsiębiorstw, a także utworzenie Obserwatorium Obszaru Transformacji. Wprowadzono również typ projektu obejmujący działania zwiększające aktywność społeczną, świadomość oraz akceptację dla procesu transformacji. Analogiczne zmiany wprowadzono w Terytorialnym Planie Sprawiedliwej Transformacji Województwa Łódzkiego. Uzupełniono go o wykaz dużych przedsiębiorstw uprawnionych do ubiegania się o wsparcie w ramach Programu, opracowany na podstawie analizy fiszek projektowych zebranych jesienią poprzedniego roku.

Wśród istotnych zmian, które po zatwierdzeniu przez KE ułatwią przyspieszenie wdrażania Programu, **Pani Dyrektor** wskazała rozszerzenie jednego z typów przedsięwzięć w Priorytecie FELD.02 o inwestycje obejmujące źródła ciepła w zakresie sieci ciepłowniczych i chłodniczych. Dodano także typ przedsięwzięcia w Priorytecie FELD.09 dotyczący magazynowania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, co dotychczas stanowiło jedynie element projektu. Ponadto, w ramach projektów realizowanych w Priorytecie FELD.02 w obszarze gospodarowania wodami, IZ FEŁ2027 zaproponowała rezygnację z obligatoryjnego przygotowania planu adaptacji do zmian klimatu oraz zastąpienie wymogu realizacji inwestycji wyłącznie na terenach zagrożonych powodzią, wymogiem zapewnienia szerokiej partycypacji społecznej na etapie przygotowania projektu, zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa (dalej: UP). W zakresie gospodarki kanalizacyjnej, w związku z częściową blokadą środków przeznaczonych na inwestycje w aglomeracjach liczących od 10 do 15 tys. RLM, a także z uwagi na nierozstrzygnięty nabór i oczekiwanie na wyniki kolejnego, zaproponowano przekierowanie niewykorzystanych środków na aglomeracje o liczbie ludności od 2 do 10 tys. RLM, pod warunkiem że środki te nie zostaną wykorzystane w dwóch naborach.

Podsumowując, **Pani Marzena Sych-Sędzikowska** dodała, że w nawiązaniu do zmian przesłanych Członkom Komitetu w dniu 20 marca 2025 r. oraz na podstawie uzgodnień z KE, doprecyzowano zapis w Priorytecie FELD.05 *Fundusze Europejskie dla rozwoju lokalnego w Łódzkiem* w zakresie projektów rewitalizacyjnych. Doprecyzowanie dotyczy dróg klasy D, które mają być oznaczone jako strefa zamieszkania i polega na dopisaniu ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. *Prawo o ruchu drogowym*. Dodatkowo, w Priorytecie FELD.08 *Fundusze Europejskie dla edukacji i kadr w Łódzkiem* w obszarze edukacji, IZ FEŁ2027 również po uzgodnieniach z KE i zgodnie z zapisami UP, doprecyzowała zapis dotyczący wsparcia uczniów oraz kadry szkół specjalnych.

Następnie **Pan Marszałek** zwrócił się do Pani Małgorzaty Misiak, Zastępcy Dyrektora Departamentu Przedsiębiorczości i Sprawiedliwej Transformacji (dalej: PST) z prośbą o przedstawienie istotnych informacji dotyczących obszaru Sprawiedliwej Transformacji oraz etapu prowadzonych uzgodnień pomiędzy IZ FEŁ2027 a KE w zakresie FST.

Pani Małgorzata Misiak – Członek Komitetu, Zastępca Dyrektora Departamentu PST, Pełnomocnik Zarządu Województwa Łódzkiego ds. Sprawiedliwej Transformacji poinformowała, że szczegółowe omówienie planowanych zmian oraz wyników konsultacji przedstawi w ramach prezentacji dotyczącej aktualnego stanu wdrażania FEŁ2027. Dodała, że jako Pełnomocnik Zarządu Województwa Łódzkiego ds. transformacji apeluje

do KE o pozytywne zaopiniowanie i dalsze procedowanie tych zmian zaznaczając, że IZ FEŁ2027 jest gotowa do ich wdrożenia. Podkreśliła, że zmiany te wynikają z dokładnej analizy potrzeb obszaru transformacji, a ich realizacja jest kluczowa dla dalszego postępu w tym zakresie.

W związku z brakiem dalszych głosów w dyskusji **Pan Marszałek** zarządził głosowanie nad przyjęciem uchwały, tj.:

- Uchwały Nr 3/25 Komitetu Monitorującego program regionalny Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 z dnia 24 marca 2025 r. w sprawie zatwierdzenia propozycji zmiany programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027.

W głosowaniu udział wzięło 31 osób, oddano 31 ważnych głosów, w tym:

- 31 głosów „za” podjęciem uchwały,
- 0 głosów „przeciw” jej podjęciu oraz
- 0 głosów „wstrzymujący się”.

Tym samym uchwała została podjęta.

3. Kryteria wyboru projektów w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 (w zakresie EFRR, EFS+ oraz FST)

Informacje w przedmiotowym zakresie przedstawiła **Pani Marzena Sych-Sędzikowska**, która na wstępie przypomniała, że ostateczna wersja kryteriów wraz z zestawieniem zgłoszonych uwag oraz odniesieniami IZ FEŁ2027 została przesłana do Członków Komitetu w dniu 14 marca 2025 r. Dokument uwzględniał zmiany w kryteriach wspólnych dla trzech funduszy: EFRR, EFS+ oraz FST. Wprowadzone zmiany precyzowały definicje kryteriów oraz sposób oceny projektów, co miało na celu ułatwienie potencjalnym Wnioskodawcom analizę ich zgodności z kryteriami. Poinformowała, że z uwagi na wcześniejsze przekazanie materiałów oraz omówienie propozycji zmian podczas spotkań warsztatowych, ich szczegółowe przedstawienie obecnie nie będzie konieczne.

W ramach prac nad dokumentem wprowadzono zmiany w kryteriach wspólnych oraz doprecyzowano kryteria specyficzne dla poszczególnych działań. Dodano nowe kryteria w zakresie EFS+ w działaniach: FELD.08.04 *Zdrowy pracownik* oraz FELD.08.10 *Edukacja włączająca*, a także w ramach FST w działaniu FELD.09.02 *Spółeczeństwo w transformacji*, dotyczące elastycznych form zatrudnienia. W efekcie konsultacji z Członkami Komitetu dokonano autokorekt, które dotyczyły doprecyzowań kryteriów wspólnych, szczególnie w zakresie EFS+, co zostało szczegółowo omówione na warsztatach. Istotną zmianą wprowadzoną na etapie konsultacji było również odstąpienie od kryteriów demarkacji w ramach działań Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (dalej: ZIT). Zmiana linii demarkacyjnej pozwoliła na eliminację konieczności stosowania podziału wsparcia między programami regionalnymi a krajowymi w projektach realizowanych w ramach strategii ZIT. W konsekwencji kryteria wynikające z demarkacji zostały usunięte w przypadku działań dla ZIT.

Następnie **Pani Dyrektor** poinformowała, że po warsztatach do przesłanego materiału wpłynęła kolejna uwaga dotycząca wspólnego kryterium wyboru projektów dla priorytetów 1-6, odnosząca się do gęstości zaludnienia. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (dalej: MRiRW) zasugerowało zwiększenie punktacji w kryterium „obszary wiejskie” w związku

z wprowadzeniem nowego kryterium dotyczącego gęstości zaludnienia, aby utrzymać dotychczasowe ukierunkowanie pomocy. MRiRW wskazało, że nie diagnozuje zmian na obszarach wiejskich województwa łódzkiego, które uzasadniałyby osłabienie lub zniesienie ukierunkowania pomocy. W związku z tym zaproponowano aktualizację liczby punktów w ramach kryterium „obszary wiejskie”. Powyższa uwaga nie została uwzględniona przez IZ FEŁ2027, ponieważ zmiana wprowadzona przez kryterium „gęstość zaludnienia” ma na celu skierowanie środków unijnych na obszary, gdzie efekty realizacji projektów będą najbardziej odczuwalne dla mieszkańców. Uznaje się, że premiowanie obszarów o najwyższej gęstości zaludnienia pozwoli dotrzeć do największej liczby odbiorców, niezależnie od rodzaju obszaru (miejskiego lub wiejskiego). Obszary wiejskie również będą mogły uzyskać punkty w tym kryterium, gdyż nie zostały wykluczone. Należy jednak zwrócić uwagę na niekorzystną sytuację demograficzną województwa, szczególnie na obszarach miejskich, gdzie obserwuje się spadek liczby mieszkańców, wzrost liczby osób w wieku 65+ oraz ujemne saldo migracji. Wsparcie w ramach tego kryterium stanowić będzie zachętę do pozostawiania mieszkańców w regionie.

Jako pierwsza głos w dyskusji zabrała **Pani Magdalena Krawczak-Rybczyk – Obserwator w Komitecie, reprezentująca Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi**, która wyraziła zastrzeżenia do przedstawionej argumentacji IZ FEŁ2027 w związku z nieuwzględnieniem zgłoszonej uwagi podkreślając, że problem depopulacji dotyczy całego województwa. Zauważyła, że miasto Łódź oraz inne ośrodki miejskie również borykają się z tym problemem. Zwróciła uwagę, iż ukierunkowanie pomocy wyłącznie do miast, co ma miejsce w przypadku wprowadzenia kryterium „gęstość zaludnienia”, może prowadzić do pominięcia innych obszarów. Dodała również, że warto zwrócić uwagę na punktację przyznawaną w tym kryterium, gdzie proponowana wartość to 3 punkty. Odnosząc się ponownie do kryterium „gęstości zaludnienia”, **Pani Magdalena Krawczak-Rybczyk** wskazała, że jest to kryterium preferujące obszary miejskie. Wyraziła zrozumienie, iż realizacja projektu w mieście o wysokiej gęstości zaludnienia, które miałoby szansę osiągnąć maksymalną punktację w opiniowanym kryterium, może mieć większy wpływ na efektywność projektu. Zaznaczyła jednak, że diagnozowanie potrzeb na poziomie województwa, w tym potrzeb mniejszych ośrodków miejskich oraz obszarów wiejskich jest punktowe, a skala oddziaływania każdego projektu jest duża dla mieszkańców tego obszaru. Zwróciła również uwagę, że w przypadku obszarów wiejskich, które są szczególnie istotne dla MRiRW, warto rozważyć zmniejszenie punktacji kryterium preferującego obszary o wysokiej gęstości zaludnienia. Podkreśliła, że nowe kryterium nie uwzględnia braku zmian na obszarach wiejskich w ostatnim czasie, a MRiRW nie diagnozuje zmian, które miałyby duży wpływ na te obszary, w szczególności w kontekście braku znaczących, postępowych zmian w krótkim okresie wdrażania Programu. W związku z tym ponowiła zgłoszoną przez MRiRW uwagę i prosiła o jej ponowne rozważenie.

Pan Marszałek potwierdził zasadność ponownego rozważenia uwagi zgłoszonej przez MRiRW oraz obniżenia punktacji w kryterium „gęstość zaludnienia”.

Wyjaśniając, **Pani Marzena Sych-Sędzikowska** poinformowała, że w ramach kryterium „gęstość zaludnienia” IZ FEŁ2027 zaproponowała przyznanie maksymalnie 3 punktów, co oznacza, że różnica pomiędzy propozycjami IZ FEŁ2027 a MRiRW wynosi tylko 1 punkt. Podkreśliła, że kryterium „obszary wiejskie” obowiązuje od początku realizacji Programu,

a zatem obszary te były już punktowane i wspierane w ramach EFRR. Skierowanie wsparcia na obszary o wyższej gęstości zaludnienia nie stanowi przeszkody w uzyskaniu dofinansowania przez projekty realizowane na obszarach wiejskich, gdyż różnica w punktacji jest niewielka. **Pani Dyrektor** zgodziła się, że obszary wiejskie również borykają się z problemami demograficznymi, jednakże na tych obszarach są one obserwowane w mniejszym stopniu. Dlatego proponuje się, aby na tym etapie skoncentrować wsparcie na obszarach o większej gęstości zaludnienia. **Pani Dyrektor** zgodziła się, żeby w związku ze zgłoszoną uwagą MRiRW dotyczącą kryterium „gęstość zaludnienia” obniżyć punktację o 1, w związku z czym maksymalna liczba punktów w tym kryterium wyniesie 2.

Pan Piotr Wojtysiak poinformował, że zgodnie z § 5 ust. 12 Regulaminu KM FEŁ2027 przyjętego uchwałą nr 3/24 KM FEŁ2027 z dnia 15 lutego 2024 r. zmieniającą uchwałę nr 1/23 KM FEŁ2027 z dnia 23 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu działania KM FEŁ2027, każdy przedstawiciel podmiotu wchodzącego w skład Komitetu ma możliwość zgłaszania uwag do dokumentów, które są przedmiotem obrad, również podczas posiedzenia Komitetu. Następnie **Pan Marszałek** zgłosił wniosek formalny dotyczący punktacji kryterium „gęstość zaludnienia” w ramach kryteriów punktowych ogólnych wyboru projektów FEŁ2027 dla Priorytetów 1-6. Zawniósł o wprowadzenie zmiany polegającej na obniżeniu punktacji o 1 punkt, w wyniku czego maksymalna liczba punktów możliwa do uzyskania w ramach tego kryterium wyniesie 2 zamiast 3.

W związku z brakiem dalszych głosów w dyskusji **Pan Marszałek** zarządził głosowanie nad przyjęciem opisanej powyżej poprawki.

W głosowaniu udział wzięło 30 osób, oddano 30 ważnych głosów, w tym:

- 26 głosów „za” przyjęciem poprawki,
- 1 głos „przeciw” jej przyjęciu oraz
- 3 głosy „wstrzymujące się”.

Tym samym wniosek formalny został przyjęty.

Kolejny głos w dyskusji zabrał **Pan Janusz Mielczarek – Członek Komitetu, Starosta Powiatu Łęczyckiego, reprezentujący Związek Powiatów Polskich** (dalej: ZPP, Związek), który przekazał, że został zobowiązany do przedstawienia ogólnej informacji w imieniu ZPP. Związek zgłosił 6 propozycji zmian do Programu, z których tylko połowa została pozytywnie rozstrzygnięta, co nie satysfakcjonuje przedstawicieli ZPP. W związku z tym wyraził swoje niezadowolenie w imieniu koleżanek i kolegów starostów, zauważając, że zgłoszone przez Związek argumenty nie zostały ich zdaniem wystarczająco uwzględnione.

Pan Piotr Wojtysiak zwrócił uwagę, że głos ZPP jest bardzo istotny, a Członkowie Komitetu są reprezentatywni, działając w imieniu instytucji, samorządów oraz społeczeństwa. Dodał, że propozycje zmian czy też uwagi mogą być zgłaszane i warto je analizować podczas spotkań warsztatowych, dążąc do ich uwzględnienia.

Pan Paweł Osiewała – Członek Komitetu, Prezydent Miasta Sieradza, reprezentujący Związek Miast Polskich, nawiązując do kryterium dotyczącego gęstości zaludnienia, poprosił o wyjaśnienie kwestii punktacji w tym kryterium.

Odpowiedzi w tym zakresie udzieliła **Pani Małgorzata Zakrzewska**, która wyjaśniła, że w kryterium nie usuwa się zapisu dotyczącego realizacji projektu na obszarze o gęstości zaludnienia powyżej 500 osób/km², a jedynie zmienia się punktację z 3 na 2.

W związku z brakiem dalszych głosów w dyskusji **Pan Marszałek** zarządził głosowanie nad przyjęciem uchwał, tj.:

- Uchwały Nr 4/25 Komitetu Monitorującego program regionalny Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 z dnia 24 marca 2025 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

W głosowaniu udział wzięło 31 osób, oddano 31 ważnych głosów, w tym:

- 28 głosów „za” podjęciem uchwały,
- 0 głosów „przeciw” jej podjęciu oraz
- 3 głosy „wstrzymujący się”.

Tym samym uchwała została podjęta.

- Uchwały Nr 5/25 Komitetu Monitorującego program regionalny Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 z dnia 24 marca 2025 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 w zakresie Europejskiego Funduszu Społecznego+.

W głosowaniu udział wzięło 31 osób, oddano 31 ważnych głosów, w tym:

- 31 głosów „za” podjęciem uchwały,
- 0 głosów „przeciw” jej podjęciu oraz
- 0 głosów „wstrzymujących się”.

Tym samym uchwała została podjęta.

- Uchwały Nr 6/25 Komitetu Monitorującego program regionalny Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 z dnia 24 marca 2025 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 w zakresie Funduszu Sprawiedliwej Transformacji.

W głosowaniu udział wzięły 32 osoby, oddano 32 ważne głosy, w tym:

- 32 głosy „za” podjęciem uchwały,
- 0 głosów „przeciw” jej podjęciu oraz
- 0 głosów „wstrzymujących się”.

Tym samym uchwała została podjęta.

4. Informacja nt. podejmowanych działań komunikacyjnych w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027

Prezentację w zakresie podejmowanych działań komunikacyjnych w ramach FEŁ2027 przedstawił **Pan Łukasz Słociński, Naczelnik Wydziału Komunikacji Funduszy Europejskich w Departamencie Promocji**. Na wstępie poinformował, że głównym

zadaniem Wydziału Komunikacji Funduszy Europejskich (dalej: Wydział) jest przekazywanie informacji o dostępnych dla regionu łódzkiego funduszach, w szczególności w zakresie FEŁ2027, a także wsparcie Beneficjentów na każdym etapie realizacji projektu. Z kolei główną osią działania jest prowadzenie strony internetowej www.funduszeue.lodzkie.pl, na której znajdują się wszystkie informacje związane z realizacją Programu oraz na temat dostępnych form wsparcia. W zakładce „Komunikacja Funduszy Europejskich dla Łódzkiego” zamieszczone zostały informacje dotyczące obowiązków Beneficjentów, w tym zasady oznaczania projektów oraz w zakresie dostępnej bazy szkoleniowej. Od 2025 r. zbierane są również informacje od instytucji pośredniczących (dalej: IP) z zakresu ich oferty szkoleniowej. Należy podkreślić, że oferowane szkolenia są bezpłatne. Od 1 stycznia do 20 marca 2025 r. serwis odnotował już prawie 700 000 odsłon. Dodatkowo uruchomiono wyszukiwarkę wsparcia, która umożliwia sprawdzenie dostępnych naborów. Aby skorzystać z narzędzia należy wypełnić formularz zamieszczony na stronie. Beneficjent realizujący przedsięwzięcie ze środków UE ma obowiązek przygotować opis projektu, który następnie zamieszczany jest na stronie ministerialnej na „Liście projektów realizowanych z Funduszy Europejskich”. Dodatkowo Wydział zajmuje się również bieżącą aktualizacją profilu ministerialnego na stronie www.fundusze.europejskie.gov.pl.

Kolejnym filarem działalności Wydziału są media społecznościowe, koncentrujące się głównie na platformach: Facebook, Instagram, X oraz YouTube. Głównym narzędziem komunikacyjnym pozostaje Facebook, gdzie obecnie liczba obserwujących wynosi 77 000 osób. Na profilu znajdują się informacje dotyczące działań związanych z realizacją Programu, skierowane do Beneficjentów oraz mieszkańców regionu łódzkiego. Publikowane są również cotygodniowe posty zatytułowane „Fundusze Europejskie na weekend”, z informacjami oraz linkami w zakresie m.in. zmian w dokumentach, planowanych naborów, organizowanych webinarów, szkoleń, spotkań informacyjnych oraz innych wydarzeń.

Istotnym elementem zadań realizowanych przez Wydział we współpracy z IP jest organizacja szkoleń służących wsparciu Beneficjentów. Rola Wydziału Komunikacji Funduszy Europejskich ma charakter bardziej ogólny, natomiast IP: Centrum Obsługi Przedsiębiorcy (dalej: COP) oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi (dalej: WUP), prowadzą działania o charakterze specjalistycznym, dostosowane do potrzeb swoich Beneficjentów. W tym roku przygotowano pakiet szkoleń obejmujący zagadnienia z zakresu kwalifikowalności wydatków, wytycznych oraz zasad rozliczania projektów. **Pan Łukasz Słociński** poinformował, że w tym roku po raz pierwszy skupiono się na szkoleniach z zakresu zamówień publicznych. Zaplanowano 4-dniowe warsztaty szkoleniowe, których celem będzie omówienie procedury przeprowadzania zamówień publicznych współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Warsztaty uwzględnią będą wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków, przepisy ustawy *Prawo zamówień publicznych* (dalej: PZP) oraz jej najnowsze zmiany. Dodał, że w dniu 14 marca 2025 r. Pani Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz – Minister Funduszy i Polityki Regionalnej (dalej: MFiPR) podpisała nowe wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027. Wśród kluczowych zmian, które mogą wejść w życie po publikacji wytycznych w Monitorze Polskim, znalazło się podniesienie progu dla zamówień w Bazie Konkurencyjności z 50 000 do 80 000 zł.

Pan Łukasz Słociński poinformował, że od dnia 21 marca 2025 r. obowiązuje zaktualizowany dokument „Zasady komunikacji marki Fundusze Europejskie 2021-2027”. W związku z tym wprowadzono również zmiany w podręczniku dla Beneficjentów dotyczące tablic informacyjnych, oznaczeń mediowych oraz realizacji i oznaczeń projektów społecznych. W szczególności chodzi o stosowanie zasady niedyskryminacji osób, które skorzystały ze wsparcia w ramach sektorów wrażliwych, m.in. w przypadku wspartych mieszkań integracyjnych, w celu uniknięcia zewnętrznego oznakowania takich mieszkań jako współfinansowanych z funduszy europejskich.

Kolejną aktywnością Wydziału jest współpraca w promocji FST, której przejawem była współorganizacja w lutym 2025 r. spotkania z KE, które odbyło się w Łódzkiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej. Równie ważnym elementem działalności Wydziału jest propagowanie wśród Beneficjentów wiedzy z zakresu kontroli projektów, ochrony danych osobowych w projektach unijnych, czy partnerstwa publiczno-prywatnego. Organizowane szkolenia obejmują również zagadnienia związane z PZP, kontrolą i monitoringiem trwałości projektów współfinansowanych z EFRR i EFS, obsługą systemów monitorujących projekty oraz wypełnianiem wniosków o dofinansowanie. Beneficjentom oferowane są także szkolenia specjalistyczne z rozliczania wniosków, w tym głównie z obsługi systemów teleinformatycznych, czyli CST2021 oraz SL2021. Podkreślając szeroką ofertę oferowanych szkoleń, **Pan Łukasz Słociński** zachęcił Członków Komitetu do kontaktu w przypadku zainteresowania udziałem w tej formie działalności Wydziału. W 2025 r. zrealizowano również jedno seminarium we współpracy z WUP, którego celem było wsparcie naboru realizowanego przez tę instytucję. Seminarium dotyczyło aplikowania do projektów wspierających osoby zależne. Jego gościem specjalnym była Pani Ewa Błaszczuk. Podczas spotkania omówione zostały zasady aplikowania o środki oferowane przez WUP w ramach Programu. W drugiej połowie roku planowane są kolejne seminaria, a także cykl spotkań informacyjnych realizowanych u Beneficjentów, których celem będzie ich merytoryczne wsparcie na etapie wypełniania wniosków. Przewidziano realizację 10 takich spotkań z ekspertem, z możliwością zwiększenia ich liczby w przypadku zaistnienia takiej potrzeby.

Następnie, **Pan Łukasz Słociński** omówił podejmowane działania w zakresie imprez otwartych i wydarzeń mających na celu popularyzację wiedzy o funduszach europejskich oraz Unii Europejskiej (dalej: UE) wśród mieszkańców województwa łódzkiego. Celem tych działań jest nie tylko przekazanie wiedzy merytorycznej, ale również przybliżenie uczestnikom zasad funkcjonowania funduszy oraz systematyki Unii Europejskiej. W ramach kampanii ministerialnej „Dni Funduszy Europejskich”, zaplanowanej na 9-11 maja 2025 r., zmieniono dotychczasową formułę – zrezygnowano z otwartego naboru skierowanego do wszystkich beneficjentów. Zgodnie z zaleceniami ministerstwa, możliwe było zaproszenie pięciu beneficjentów, którym zapewniono niezbędne wsparcie organizacyjne. Główne wydarzenia zaplanowano w dwóch lokalizacjach: Głównie oraz Lisowicach. Dodatkowo przewidziano organizację 3 wydarzeń wspólnie z Beneficjentami, wyłonionymi w ramach naboru przeprowadzonego w marcu 2025 r. za pośrednictwem platformy Facebook. Po przeanalizowaniu zgłoszeń, określone zostaną ostateczne lokalizacje tych trzech wydarzeń organizowanych w województwie łódzkim, o czym poinformowani zostaną wszyscy zainteresowani. Organizowane wydarzenia obejmą strefę koncertową oraz informacyjną, w ramach których prezentowana będzie działalność

Beneficjentów oraz oferta instytucji takich jak WUP, COP czy Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich. Dodatkowo, w celu promocji działalności Beneficjentów, zaplanowano organizację 12 warsztatów tematycznych, realizowanych w ich siedzibach. Tematyka warsztatów została dostosowana do profilu działalności poszczególnych Beneficjentów i obejmuje m.in. kuchnię molekularną, robotykę, programy zdrowotne oraz zajęcia sportowe. Planowane działania mają na celu wypromowanie Beneficjentów oraz zaprezentowanie profilu ich działalności finansowanej ze środków funduszy europejskich w sposób przystępny i atrakcyjny dla odbiorców.

Kolejnym omawianym przedsięwzięciem były „Sportowe Weekendy z Funduszami Europejskimi”, których celem jest promocja programów zdrowotnych oferowanych przez województwo łódzkie oraz zdrowego stylu życia. Działania te miały na celu zwiększenie udziału mieszkańców w projektach profilaktycznych, co w efekcie ma ograniczyć konieczność korzystania z projektów tzw. twardych dot. m.in. wyposażania szpitali. W ramach wydarzeń zaplanowano np. nordic walking oraz inne aktywności skierowane do różnych grup wiekowych. Planuje się także promocję nowego projektu pn. „NASTROIMY ŁÓDZKIE”, a także organizację wydarzeń sportowych, takich jak runnageddon – zawody dla dzieci, biegi z psami pod hasłem „ekologiczna misja”. Realizacja powyższych działań odnosi się do polityk UE i ma również na celu promocję tych polityk wśród mieszkańców.

Jedną z wyróżniających się inicjatyw okazał się konkurs wiedzy o Unii Europejskiej, skierowany do młodzieży. Tę grupę zidentyfikowano jako mniej aktywną w dotychczasowej komunikacji o funduszach, która nie pamięta stanu Polski sprzed przystąpienia do UE. Konkurs skierowany był do szkół, a jego celem było zwiększenie świadomości młodego pokolenia o UE. W 2024 r. w konkursie pierwsze miejsce zajęła klasa II z I Liceum Ogólnokształcącego w Piotrkowie Trybunalskim. Nagrodą był tygodniowy wyjazd do Brukseli, obejmujący m.in. wizytę w KE, zwiedzanie Parlamentarium oraz Atomium. Nagrodą za zajęcie drugiego i trzeciego miejsca była wycieczka z influencerami po województwie łódzkim, do Uniejowa i Bełchatowa.

Wydział również aktywnie wspierał działania promocyjne województwa, m.in. poprzez obecność w Strefach Funduszy Europejskich podczas dożynek wojewódzkich, uczestnictwo w pracach Departamentu Promocji oraz panelach eksperckich w ramach Forum Promocji. W 2025 r. po raz pierwszy Wydział został zaproszony na Forum Promocji Mazowsza, gdzie zaprezentowane zostaną dobre praktyki z regionu łódzkiego oraz przykłady skutecznej promocji funduszy. Jednym z większych działań realizowanych przez Wydział była także Kampania Crossmediowa, obejmująca media tradycyjne, media społecznościowe oraz imprezy plenerowe. Część kampanii została poświęcona promocji FST.

Pan Łukasz Słociński poinformował, że planowane jest poszukiwanie tzw. success stories, czyli przykładów rzeczywistych historii Beneficjentów, którym udało się skutecznie zrealizować projekty współfinansowane z funduszy europejskich. Celem tych działań poprzez propagowanie dobrych praktyk, jest zachęcenie innych do korzystania z dostępnych środków unijnych oraz pokazanie, jak prawidłowo realizować projekty pod hasłem „Fundusze Europejskie z ludzkiej perspektywy”. Jednocześnie zachęcał do współpracy i kontaktu w zakresie promocji funduszy europejskich.

Na zakończenie **Pan Łukasz Słociński** poinformował, że Wydział działa w Grupie koordynacyjnej ds. komunikacji Funduszy Europejskich prowadzonej przez ministerstwo, a także prowadzi analogiczną grupę na poziomie regionalnym. Ponadto, Wydział aktywnie uczestniczy w spotkaniach organizowanych przez KE m.in. w ramach sieci INFORM EU. Dodatkowo, w ramach Grupy koordynacyjnej prowadzonej przez Wydział funkcjonują zespoły robocze, w skład których wchodzi przedstawiciele Wydziału, a także COP i WUP. Zespoły robocze spotykają się raz w miesiącu aby na bieżąco wymieniać informacje na temat potrzeb promocyjnych, strategii komunikacyjnych oraz kwestii związanych z funkcjonowaniem strony internetowej. Innym zadaniem Wydziału jest także monitorowanie Beneficjentów pod kątem prowadzonych przez nich działań komunikacyjnych, współpraca z działami komunikacyjnymi COP, WUP i Punktami Informacyjnymi Funduszy Europejskich oraz przygotowanie materiałów promocyjnych i nośników brandingowych.

W związku z brakiem głosów w dyskusji **Pan Marszałek** zarządził głosowanie nad przyjęciem uchwały, tj.:

- Uchwały Nr 7/25 Komitetu Monitorującego program regionalny Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 z dnia 24 marca 2025 r. w sprawie Strategii Komunikacji Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027.

W głosowaniu udział wzięły 32 osoby, oddano 32 ważne głosy, w tym:

- 32 głosy „za” podjęciem uchwały,
- 0 głosów „przeciw” jej podjęciu oraz
- 0 głosów „wstrzymujący się”.

Tym samym uchwała została podjęta.

5. Stan wdrażania programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027

Prezentację dotyczącą stanu wdrażania FEŁ2027 w części dotyczącej informacji na temat działań podejmowanych przez IZ FEŁ2027 w zakresie osiągnięcia celu n+3, przedstawiła **Pani Joanna Kubiak – Zastępca Członka Komitetu, Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej i Współpracy Zagranicznej, reprezentująca IZ FEŁ2027**. Zwróciła uwagę, że rok 2025 jest pierwszym rokiem objętym zasadą n+3. Aktualnie poziom kontraktacji wydatków w ramach FEŁ2027 przekazanych do Komisji Europejskiej wynosi 33%, a poziom certyfikacji wydatków 5,7%. Prognoza wydatków kwalifikowalnych przyjęta przez Zarząd Województwa Łódzkiego (dalej: ZWŁ) zgodnie z rekomendacjami MFIPR zakłada, że do końca 2025 r. poziom absorpcji alokacji wyniesie 17%, co oznacza przekazanie wydatków kwalifikowalnych o wartości ponad 1,7 mld zł. Wykonanie prognozy na rok 2025 wynosi obecnie niespełna 10%. Należy jednak zauważyć, że w 2025 r. przekazano dopiero po jednym wniosku o płatność dla każdego funduszu, zgodnie z harmonogramem przekazywania wniosków do KE. Termin złożenia kolejnych wniosków o płatność (dla każdego funduszu) przypada na dzień 31 maja 2025 r. Uwzględniając wydatki zawarte w deklaracjach, które zostały już przekazane do instytucji księgującej wydatki lub są w trakcie przygotowania, poziom wykonania prognozy na rok 2025 kształtowałby się na poziomie 17%. Z uwagi na obowiązywanie zasady n+3, kluczowym jest podjęcie działań mających na celu minimalizowanie ryzyka nieosiągnięcia

tego celu w ramach Programu. W związku z tym, przy określaniu prognoz wydatków na lata 2025 i 2026, IZ FEŁ2027 uwzględniła zarówno rekomendacje MFIPR, jak i cel n+3. Przyjęte prognozy zakładają osiągnięcie celu n+3 na poziomie 152% w roku 2025 oraz 117% w roku 2026. Na taki poziom wykonania celu wpływa m.in. dodatkowa płatność zaliczkowa w wysokości 111 mln EUR, wypłacona w marcu 2024 r. w ramach FST, która stanowiła 30% alokacji tego funduszu oraz wynikała z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP). Aktualny poziom certyfikacji wydatków przekazanych do KE wynosi 5,7%, co stanowi niespełna 50% wykonania celu n+3 na rok 2025. Uwzględniając jednak deklaracje przekazane do instytucji księgującej wydatki, które są w trakcie opracowywania, poziom wykonania celu n+3 wynosi ponad 58%. Prognozy przyjęte przez IZ FEŁ2027 są na bieżąco monitorowane, a w przypadku braku wystarczającego postępu w wydatkach przekazywanych do KE, podjęte zostaną odpowiednie działania naprawcze. Na chwilę obecną nie identyfikuje się ryzyka niewykonania celu n+3 w latach 2025 i 2026.

Pani Joanna Kubiak podkreśliła, że IZ FEŁ2027 wyciągnęła wnioski z pierwszego etapu wdrażania Programu i wprowadziła szereg działań usprawniających zarówno na etapie oceny wniosków o dofinansowanie, jak i na etapie rozliczania wniosków o płatność, mając na celu bieżące monitorowanie działań oraz zapewnienie osiągnięcia celu n+3 począwszy od roku 2025. Do zakresu optymalizacji procesów aplikacyjnych i systemu oceny projektów należy zaliczyć ogłaszanie kolejnych naborów w ramach działań, w których nie została wyczerpana alokacja, ograniczenie liczby załączników wymaganych na etapie aplikowania o środki unijne, skrócenie czasu oceny, m.in. poprzez pracę w godzinach nadliczbowych oraz zwiększenie liczby ekspertów dokonujących oceny wniosków, a także bieżące reagowanie poprzez weryfikowanie i modyfikowanie kryteriów wyboru projektów na bardziej przejrzyste. Ważnym elementem wsparcia potencjalnych Wnioskodawców oraz Beneficjentów są organizowane spotkania i szkolenia dotyczące poprawnego wypełniania wniosków o dofinansowanie oraz rozliczania projektów na późniejszym etapie. Celem tych działań jest zminimalizowanie liczby błędów oraz przyspieszenie certyfikacji wydatków. Na etapie rozliczania projektów wprowadzono również udogodnienia, takie jak możliwość podpisywania umów w formie elektronicznej oraz zastosowanie tzw. procedury uproszczonej, w ramach której opiekunowie projektów samodzielnie korygują drobne błędy rachunkowe lub omyłki pisarskie we wnioskach o płatność, bez konieczności ich odsyłania do Beneficjentów. Ponadto, Beneficjenci mają stałą możliwość kontaktu roboczego z opiekunami projektów, co umożliwia bieżące wyjaśnianie uwag zgłaszanych do wniosków o płatność. Na podstawie raportów z systemu SL2021 prowadzony jest ciągły monitoring postępu we wdrażaniu, w tym zatwierdzonych wniosków o płatność, w celu weryfikacji zgodności z harmonogramami płatności. Bieżący monitoring procesu zatwierdzania wniosków o płatność pozwala na szybką reakcję oraz wdrażanie działań naprawczych, mających na celu minimalizowanie ryzyka nieosiągnięcia celu n+3. Do Beneficjentów wysyłane są informacje z prośbą o intensyfikację działań oraz terminowe rozliczanie wydatków.

IZ FEŁ2027 podjęła dodatkowe działania w celu minimalizacji ryzyka nieosiągnięcia celu n+3. Pierwszym z nich była analiza możliwości certyfikacji zaliczek, dopuszczona przez rozporządzenie ogólne, co jednak wiąże się z koniecznością spełnienia dodatkowych

warunków. Dotyczy to projektów w całości objętych pomocą publiczną, a w odróżnieniu od perspektywy 2014-2020, nie obejmuje projektów z pomocą de minimis. Dodatkowe warunki obejmują konieczność zabezpieczenia, w tym wymaganie gwarancji bankowych. Certyfikowana zaliczka może stanowić maksymalnie 40% kwoty dofinansowania z umowy, a jej monitorowanie jest niezbędne, ponieważ w ciągu 3 lat musi być pokryta fakturami lub równoważnymi dokumentami potwierdzającymi wydatkowanie tych środków. Dodatkowo, monitorowana będzie kwestia wydzielenia środków z alokacji na priorytet STEP. Kolejnym działaniem podjętym przez IZ FEŁ2027 jest monitoring w zakresie certyfikacji wydatków w ramach pomocy technicznej FEŁ2027 (dalej: PT FEŁ2027). Na chwilę obecną certyfikacja środków w odniesieniu do alokacji na PT FEŁ2027 wynosi niecałe 4,4%. W roku 2025 przewidziane jest przyspieszenie certyfikacji PT FEŁ2027. Deklaracje wydatków, które zostały przekazane do instytucji księgującej, a które zostaną ujęte we wniosku o płatność do KE, będą składane pod koniec maja. Wydatki w ramach PT FEŁ2027 wynoszą około 58 mln PLN, co zapewniłoby poziom absorpcji alokacji na poziomie 15%. Ostatnim z działań mających na celu minimalizację ryzyka nieosiągnięcia celu n+3 jest Plan działań dla FST, w związku z koniecznością intensyfikacji działań w ramach tego funduszu. **Pani Joanna Kubiak** poinformowała, że zgodnie z ustaleniami z KE, taki plan został opracowany i przekazany w dniu 19 marca 2025 r. Szczegóły w tym zakresie przedstawi Pani Małgorzata Misiak.

Pani Małgorzata Misiak zaprezentowała stan wdrażania FEŁ2027 w zakresie FST odnosząc się do działań wskazanych w Planie działania dla FST oraz skupiając się na głównych założeniach oraz maksymalizacji skutków gospodarczo-społecznych w wyniku wdrażania tego funduszu. Na początku omówiła przyjęte założenia metodologiczne oraz wyjaśniła legendę wykresów. Od lewej strony przedstawiono kolejno słupki ilustrujące alokację dostępną w Programie na dany typ działania, następnie alokację po zaproponowanych przez IZ FEŁ2027 zmianach, które zostały przekazane do KE w ramach przeglądu śródkresowego. Kolejne słupki przedstawiają wyniki realizacji działań w latach 2023-2024, a ostatnie słupki obrazują działania planowane na lata 2025-2026, zgodnie z przyjętym Planem działania dla FST.

Omawiając Działanie FELD.09.01 *Gospodarka w transformacji*, **Pani Dyrektor** poinformowała, że przeprowadzono nabory na prawie wszystkie typy projektów przewidziane dla małych i średnich przedsiębiorstw, a także na inkubację nowych firm. Obecnie priorytetem jest rozstrzygnięcie trzech naborów, które znajdują się na ostatniej prostej, czyli: duży nabór dla małych i średnich przedsiębiorstw, dotyczący wsparcia inwestycyjnego oraz nabór dotyczący wdrożenia innowacji i wyników prac B+R. Wnioski w ramach tych naborów przeszły już ocenę formalną i znajdują się na etapie oceny merytorycznej, która ma się niebawem zakończyć. Obecnie w puli znajduje się 145 projektów na łączną kwotę dofinansowania z FST wynoszącą 87 mln EUR. Celem jest wybranie jak największej liczby projektów wysokiej jakości, które zapewnią wykorzystanie alokacji na to działanie. Do maja 2025 r. w ocenie pozostaje również nabór dla Instytucji Otoczenia Biznesu (dalej: IOB), które miałyby świadczyć usługi doradcze oraz udzielać grantów na startupy. Do tej pory wpłynęło 6 wniosków o dofinansowanie, które wyczerpują prawie całą alokację. Jest to drugi nabór, ponieważ pierwszy, ogłoszony w zeszłym roku, zakończył się niepowodzeniem. Wszystkie wnioski zostały wówczas odrzucone na etapie

oceny formalnej z powodu błędów, głównie w zakresie konstrukcji konsorcjów przez partnerstwa. W obecnym, drugim naborze oczekuje się lepszej jakości projektów, które pozwolą na jego pozytywne rozstrzygnięcie. Podsumowując, działania w obszarze *Gospodarki w transformacji* w najbliższym czasie skoncentrowane będą na rozstrzygnięciu trzech naborów, co pozwala prognozować pełną kontraktację środków w tym działaniu. W przypadku braku pełnego wykorzystania alokacji, COP planuje ogłoszenie dwóch naborów dla małych i średnich przedsiębiorstw na projekty dotyczące wzmocnienia konkurencyjności, inwestycji produkcyjnych oraz przemysłu 4.0 obejmującego automatyzację, robotyzację i cyfryzację. Działania te cieszą się ogromną popularnością wśród potencjalnych Wnioskodawców.

Działanie FELD.09.02 *Społeczeństwo w transformacji* skupia się na wzmocnieniu kapitału ludzkiego w obszarze transformacji. Część tego zakresu jest już realizowana, w tym w efekcie kilku naborów skierowanych do szkół zawodowych, w wyniku których podpisano 20 umów. **Pani Dyrektor** zwróciła uwagę, że słupek przedstawiający zrealizowane działania w latach 2023-2024 obejmuje zarówno 3 umowy o dofinansowanie na kwotę 1,5 mln EUR, jak i wnioski, które wpłynęły w ramach naboru zakończonego w styczniu 2025 r. w zakresie inwestycji w szkolnictwo zawodowe. Obecnie trwa ocena formalna i merytoryczna tych projektów, a zainteresowanie Wnioskodawców było zdecydowanie większe niż dostępne środki. W czerwcu 2025 r. planowany jest nabór na inwestycje służące świadczeniu usług społecznych oraz deinstytucjonalizacji opieki społecznej. Aktualnie realizowane są także projekty dotyczące bonów rozwojowych dla mieszkańców, podnoszących kwalifikacje zawodowe na obszarze transformacji. Do dofinansowania zostało wybranych 5 projektów, a ostatnia umowa jest na etapie finalizacji, co oznacza, że cała alokacja w wysokości 25 mln EUR, przeznaczona na bony rozwojowe, została już wykorzystana. W 2025 roku przewiduje się jeszcze nabór na wsparcie pracodawców w organizowaniu elastycznych form zatrudnienia, w tym pracy zdalnej oraz działania outplacementowe. Planowany jest również ostatni nabór dla szkół zawodowych w celu poprawy ich oferty edukacyjnej, na który przeznaczone zostanie 8,6 mln EUR. Dodatkowo, w ramach tego działania, przewidziano 4,6 mln EUR na nowy typ projektu, mający na celu zwiększenie aktywności społecznej, świadomości i akceptacji dla procesu transformacji z wykorzystaniem potencjału trzeciego sektora, czyli organizacji pozarządowych. **Pani Dyrektor** przypomniała, że w dniu 7 marca 2025 r. odbyła się konferencja w Bełchatowie, podczas której omówiono szczegóły wsparcia, konsultując założenia oraz wstępny projekt kryteriów z interesariuszami z regionu. Konferencja była również inspirującą okazją do zapoznania się z doświadczeniami Śląska i Wielkopolski Wschodniej w realizacji podobnych projektów. Po zaakceptowaniu zmian w FEŁ2027 przez KE, planowane jest rozpoczęcie realizacji tego typu projektów pod koniec 2025 r.

W przypadku Działania FELD.09.03 *Przestrzeń w transformacji*, **Pani Dyrektor** podkreśliła, że środki w tym obszarze zostały przeznaczone przede wszystkim na inwestycje w odnawialne źródła energii (dalej: OZE), w tym produkcję energii elektrycznej i ciepłej ze źródeł odnawialnych. Biorąc pod uwagę potencjał obszaru transformacji, potrzeby, warunki pogodowe oraz istniejącą infrastrukturę przesyłową, zdecydowano o zwiększeniu alokacji na inwestycje w OZE o łączną kwotę 50 mln EUR. Decyzją ZWŁ alokację zwiększono już o 25 mln EUR, natomiast kolejne 25 mln EUR zostanie dodane na ten cel przy kolejnej zmianie Szczegółowego Opisu Priorytetów FEŁ2027. Z powodów

rozwojowych i po rozpoznaniu potrzeb obszaru transformacji, IZ FEŁ2027 postanowiła zwiększyć inwestycje służące produkcji energii elektrycznej i ciepłej ze źródeł odnawialnych. W przypadku zagospodarowania obszarów zdegradowanych na cele środowiskowe, po przeprowadzeniu szeregu spotkań z interesariuszami z obszaru transformacji ustalono, że udział obszarów zdegradowanych wynosi zaledwie 2% całości gruntów obszaru transformacji, z czego 88% jest obecnie w posiadaniu kopalni i elektrowni Bełchatów. W związku z tym uznano, że rozpoczynanie realizacji tych projektów na tym etapie jest niezasadne, ponieważ obszar transformacji nie dysponuje jeszcze realnie gruntami do przekształcenia na nowe funkcje gospodarcze i środowiskowe.

W ramach Działania FELD.09.04 *Mobilność lokalna w transformacji* pierwszy nabór planowany jest w 2025 r. Z przeprowadzonych spotkań z interesariuszami oraz analizy literatury przedmiotu wynika konieczność zmniejszenia barier komunikacyjnych na obszarze transformacji w celu zwiększenia mobilności mieszkańców, ułatwienia dojazdu do pracy, w tym do nowo tworzonych miejsc pracy oraz do stref przemysłowych istniejących na tym obszarze. W ramach działania planowane jest wsparcie nowego typu projektu obejmującego inwestycje w infrastrukturę kolejową, na które zaplanowano przeznaczenie 15 mln EUR w ramach FST.

Odnosząc się do Działania FELD.09.05 *Tereny zdegradowane w transformacji*, **Pani Dyrektor** poinformowała, że analiza stanu faktycznego wskazuje, iż przeznaczenie środków na uzbrajanie terenów inwestycyjnych w najbliższym czasie jest przedwczesne, ponieważ region nie dysponuje wystarczającą ilością takich terenów. W związku z tym środki przeznaczone na wsparcie inwestycji w zagospodarowanie terenów zdegradowanych lub pogórnich na potrzeby rozwoju nowych funkcji gospodarczych zostaną przesunięte na inne cele, które obecnie wydają się bardziej priorytetowe również pod kątem maksymalizacji efektów funduszu FST dla regionu łódzkiego.

W związku z tym zaproponowano nowy typ projektu obejmujący inwestycje dużych przedsiębiorstw, który realizowany będzie w ramach Działania FELD.09.06 *B+R dla transformacji*. Wynika to stąd, iż duże przedsiębiorstwa z jednej strony posiadają odpowiedni potencjał do absorpcji środków, a z drugiej – wyniki badań oraz doświadczenia we wdrażaniu FST pokazują, że sektor dużych przedsiębiorstw na obszarze transformacji jest w stanie udźwignąć ciężar transformacji, tworząc wysokiej jakości miejsca pracy. Pod koniec 2024 r. przeprowadzono nabór na fiszki projektowe dużych przedsiębiorstw na obszarze transformacji. Otrzymano propozycje 40 projektów na kwotę 400 mln EUR dofinansowania z FST. Do KE została przekazana zmiana Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji Województwa Łódzkiego, zawierająca indykatywną listę projektów, które mogłyby zostać objęte dofinansowaniem. Dzięki realizacji tych projektów udałooby się stworzyć i utrzymać ok. 600 miejsc pracy. Zdolność dużych firm do tworzenia miejsc pracy na obszarze transformacji jest znacznie większa niż sektora MŚP. Sektor dużych firm odgrywa kluczową rolę na tym obszarze, a szczególnie kompleksy paliwowo-energetyczne oraz duże przedsiębiorstwa, w tym spółki zależne, które w dużej mierze świadczą usługi na potrzeby tego sektora. Z drugiej strony funkcjonuje ogromna liczba mikroprzedsiębiorstw, które stanowią 99% wszystkich firm i zatrudniają do 10 osób. Przewiduje się, że wsparcie inwestycji dużych przedsiębiorstw będzie kluczowym impulsem rozwojowym dla regionu.

Na zakończenie **Pani Małgorzata Misiak** dodała, że Plan działania dla FST określa zadania IZ FEŁ2027 i IP na najbliższy rok. Jego realizacja stwarza szansę na skuteczną absorpcję środków, dotrzymanie zasady n+3 oraz złagodzenie skutków transformacji energetycznej na obszarze transformacji.

Pan Marszałek Piotr Wojtysiak zwrócił uwagę na przedstawiony szereg zmian i wyraził nadzieję na ich akceptację przez KE. Ponadto, wyraził przekonanie, że Obserwatorium Obszaru Transformacji oraz wsparcie dla dużych przedsiębiorstw to kluczowe zmiany, które mogą doprowadzić do efektywnego wykorzystania środków FST.

Następnie **Pani Małgorzata Zakrzewska** przedstawiła aktualny stan wdrażania FEŁ2027, przypominając, że w okresie od grudnia 2024 r. do I kwartału 2025 r. ogłoszono 19 naborów, na łączną kwotę alokacji wynoszącą 475 mln PLN. Wezwano już pierwsze projekty w ramach strategii ZIT, w obszarze B+R oraz na infrastrukturę taborową. Kolejne dotyczyły Powiatowych Urzędów Pracy (dalej: PUP) oraz WUP w zakresie usług społecznych i zdrowotnych. W ramach tych naborów, a także trwających, ogłoszonych przed grudniem 2024 r., złożono 725 wniosków na łączną alokację ponad 1,5 mld PLN. Podpisano 202 umowy o dofinansowaniu na kwotę 800 mln PLN. Wnioski o płatność, które wpłynęły od Beneficjentów opiewają na około 240 mln PLN, a certyfikacja wyniosła 209 mln PLN.

Następnie **Pani Dyrektor** przeszła do omówienia poszczególnych priorytetów w ramach FEŁ2027. Rozpoczynając od Priorytetu 1 *Fundusze Europejskie dla Innowacyjnego Łódzkiego*, obejmującego B+R, zwróciła się do przedstawicieli MFIPR z prośbą o przekazanie opinii do fiszek obejmujących ten obszar, aby uniknąć kolejnego przesunięcia terminu naboru. W kwietniu 2024 r. podjęto uchwałę ZWŁ przyjmującą 10 propozycji projektów. **Pani Dyrektor** zaznaczyła, że procedura oceny po stronie MFIPR miała trwać maksymalnie 6 miesięcy, a w przyszłym miesiącu minie rok od jej rozpoczęcia. Dodała, że termin naboru na działania związane z infrastrukturą B+R był już kilkakrotnie przesuwany. Obecnie IZ FEŁ2027 otrzymało odpowiedzi w sprawie 5 wniosków, z których 4 zostały ocenione pozytywnie, a 1 negatywnie. W oczekiwaniu jest ocena 4 kolejnych inwestycji, a 1 wniosek został zwrócony do MFIPR z prośbą o ponowną ocenę.

W Priorytecie 2 *Fundusze Europejskie dla zielonego Łódzkiego* trwa kontraktacja w zakresie OZE. W związku z dużym zainteresowaniem ocena w ramach tego naboru znacznie się wydłużyła. Podjęto również decyzję o wykorzystaniu całej wolnej alokacji na rozstrzygnięcie tego naboru, a także o przeznaczeniu ok. 14 mln PLN na projekty ZIT w tym obszarze.

W ramach Priorytetu 3 *Fundusze Europejskie dla mobilnego Łódzkiego* ogłoszono 3 nabory, w ramach których złożono 12 wniosków na łączną kwotę 51,7 mln PLN. Ocena wniosków jest w trakcie realizacji.

W Priorytecie 4 *Fundusze Europejskie dla lepiej połączonych Łódzkiego* największy postęp odnotowano w Działaniach *FELD.04.01. Drogi wojewódzkie* oraz *FELD.04.02 Drogi lokalne*. W ramach działania dotyczącego dróg wojewódzkich zakontraktowano już ponad połowę środków, realizowanych jest 10 inwestycji, a kolejne wnioski znajdują się w trakcie oceny. W zakresie dróg lokalnych kontraktacja osiągnęła poziom 93%.

W najbliższym czasie planowane jest rozstrzygnięcie wszystkich protestów z tego obszaru złożonych do IZ FEŁ2027, co umożliwi podjęcie decyzji o dalszej kontraktacji.

Omawiając Priorytet 5 *Fundusze Europejskie dla rozwoju lokalnego w Łódzkiem*, **Pani Dyrektor** przypomniała, że w obecnej perspektywie jego wdrażanie realizowane jest m.in. w oparciu o instrumenty terytorialne. Poinformowała również, że wykaz gminnych programów rewitalizacji (dalej: GPR) prowadzony przez IZ FEŁ2027, przed ogłoszeniem naboru na rewitalizację, obejmował już 20 GPR, a kolejne 7 gmin pozostawało w trakcie konsultacji zapisów swoich GPR z IZ FEŁ2027. W ramach naborów w Działaniach *FELD.05.02 Rewitalizacja obszarów miejskich* oraz *FELD.05.03 Rewitalizacja obszarów wiejskich*, część aplikujących Wnioskodawców złożyło projekty, mimo braku wpisu na wykaz GPR, co uniemożliwia ocenę takich projektów. Przypomniała, że w ramach realizowanego projektu pn. *Regiony Rewitalizacji edycja 3.0*, finansowanego przez MFiPR i realizowanego przez wszystkie regiony, od września planowane jest uruchomienie wsparcia edukacyjnego i doradczego dla jednostek samorządu terytorialnego w zakresie rewitalizacji oraz opracowywania GPR. Od czerwca planuje się także organizowanie wizyt studyjnych. Wszystkie informacje w tym zakresie będą publikowane na stronie internetowej. Na te działania przeznaczone zostało około 1,2 mln PLN. **Pani Dyrektor** dodała, że działania edukacyjne, szkoleniowe oraz wizyty studyjne będą dostępne dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, niezależnie od tego, czy posiadają opracowany GPR. Na przełomie roku 2025/2026 planowane jest uruchomienie wsparcia na tzw. minigranty, zarówno społeczne, jak i zintegrowane, na które przeznaczone zostanie około 3,5 mln PLN. Minigranty będą dostępne wyłącznie dla gmin posiadających GPR. Zachęciła do kontaktu z IZ FEŁ2027 w celu kontynuowania prac nad GPR, co umożliwi aplikowanie o środki, w tym minigranty, pozwalające na wsparcie mniejszych potrzeb w zakresie zarówno wsparcia społecznego, jak i twardych, zintegrowanych działań.

W Priorytecie 6 *Fundusze Europejskie dla Łódzkiego przyjaznego mieszkańcom* trwa ocena złożonych projektów w ramach Działań *FELD.06.01. Infrastruktura edukacyjna* oraz *FELD.06.02 Infrastruktura społeczna*. Z kolei w Działaniu *FELD.06.04 Kultura i turystyka* podpisywane są już umowy o dofinansowanie. Podobna sytuacja ma miejsce w odniesieniu do Działania *FELD.06.03 Infrastruktura zdrowotna*.

W marcu, w ramach Priorytetu 7 *Fundusze Europejskie dla zatrudnienia i integracji w Łódzkiem* uruchomiono wsparcie dla partnerów społecznych w wysokości 1,8 mln PLN. Kontraktacja i certyfikacja w tym Priorytecie są na najwyższym poziomie w Programie, przy czym certyfikacja na poziomie 14% to wynik przede wszystkim projektów powiatowych urzędów pracy, które realizowane są systematycznie i zostały uruchomione w pierwszej kolejności. Kontraktacja w Priorytecie wynosi około 50%.

W Priorytecie 8 *Fundusze Europejskie dla edukacji i kadr w Łódzkiem* kontraktacja wynosi 42%. W trakcie realizacji pozostaje 18 naborów oraz jeden na projekt pozakonkurencyjny, przeznaczony na stypendia dla uczniów uzdolnionych z obszarów defaworyzowanych.

Przechodząc do Priorytetu 9 *Fundusze Europejskie dla Łódzkiego w transformacji*, **Pani Dyrektor** podsumowała, że ten obszar został już szczegółowo omówiony przez Panią Małgorzatę Misiak.

Omawiając obszar ZIT, Pani Małgorzata Zakrzewska przypomniała, że w ramach Programu Łódzki Obszar Metropolitalny (dalej: ŁOM) kontynuuje realizację działań w ramach ZIT i zarządza tym obszarem. W obecnej perspektywie ZIT realizowane są również przez trzy nowoutworzone MOFy. Na chwilę obecną porozumienia podpisano już ze wszystkimi MOF, a strategię zostały zatwierdzone dla trzech z nich. Pozostaje jeszcze do zatwierdzenia strategia dla MOF Tomaszów Mazowiecki-Opoczno. Z pozostałymi trzema ZIT-ami konsultowane są zmiany w strategiach, głównie w zakresie projektów znajdujących się na listach podstawowych i rezerwowych. **Pani Dyrektor** zaapelowała do MOF, który jeszcze nie podpisał strategii, aby po przekazaniu przez IZ FEŁ2027 uwag, dokonać stosownych korekt w celu zakończenia procesu tworzenia, opiniowania i przyjmowania tego dokumentu, co umożliwi składanie projektów w ramach naborów. **Pani Dyrektor** zauważyła, że ZIT ŁOM posiada największe doświadczenie w realizacji ZIT i jego strategia została przyjęta najwcześniej. Zgodnie z deklaracjami, wszystkie projekty mają zostać złożone jeszcze w tym roku, co daje nadzieję na pomyślne zakończenie tego procesu.

Odnosząc się do kwestii instrumentów finansowych (zwanych dalej: IF) **Pani Dyrektor** poinformowała, że podpisana została jedna umowa z Bankiem Gospodarstwa Krajowego na realizację IF w ramach FEŁ2027. Następnie zwróciła uwagę na dane prezentujące w rozbiciu na działania, poszczególne produkty finansowe, realizujących je partnerów finansujących, wartość udzielonego wsparcia oraz stopień wykorzystania środków.

Pan Marszałek zaznaczył, że mimo konieczności przyspieszenia pracy w niektórych obszarach, widać już postęp, zwłaszcza jeżeli chodzi o uruchamianie nowych naborów. Podziękował za dotychczasowe osiągnięcia i wyraził nadzieję na pozytywną reakcję wobec proponowanych zmian Programu, które zostały dziś przegłosowane i ich szybkie zatwierdzenie przez KE.

6. Sprawy różne

Na wstępie **Pan Matthieu Hornung** pogratulował dotychczasowych prac przygotowawczych oraz zaangażowania w realizację przeglądu śródkresowego. Zaznaczył, że na obecnym etapie nie jest możliwe przekazanie oficjalnego stanowiska KE, jednak na poziomie roboczym stwierdził, że osiągnięto znaczący postęp i nie przewiduje istotnych przeszkód w dalszym przebiegu tego procesu. Następnie poinformował o planowanych zmianach strukturalnych w dziale, w którym pracuje wskazując, że z dniem 1 kwietnia 2025 r. kończy współpracę z DG REGIO w związku z objęciem nowej funkcji w Europejskim Komitecie Regionów. Jednocześnie przekazał, że jego obowiązki przejmie obecna na spotkaniu Pani Severina Markowa, która aktualnie odpowiada za współpracę z regionem Wielkopolskim. Podkreślił, że istnieje wiele podobieństw między regionami, co powinno zapewnić płynne i efektywne przekazanie obowiązków oraz niezakłóconą kontynuację współpracy z regionem Łódzkim. Na zakończenie wyraził osobiste uznanie dla dotychczasowej współpracy, którą określił jako owocną i stanowiącą cenne źródło doświadczeń.

W odpowiedzi **Pan Piotr Wojtysiak** podziękował Panu Matthieu Hornungowi za dotychczasową współpracę, podkreślając jej wymierne efekty i jednocześnie powitał w gronie Komitetu nową przedstawicielkę KE Panią Severinę Markową.

Wobec braku dalszych głosów, **Pan Marszałek** podziękował wszystkim za udział w posiedzeniu oraz we wcześniejszych spotkaniach warsztatowych oraz poinformował o kolejnym spotkaniu, planowanym na przełomie maja i czerwca 2025 r.

**Zastępca Przewodniczącej
Komitetu Monitorującego
program regionalny Fundusze
Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027**

Piotr Wojtysiak
/podpisano elektronicznie/

Spis załączników do protokołu:

1. Porządek obrad;
2. Lista obecności;
3. Uchwała nr 3/25 Komitetu Monitorującego program regionalny Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 z dnia 24 marca 2025 r. w sprawie zatwierdzenia propozycji zmiany programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027;
4. Uchwała nr 4/25 Komitetu Monitorującego program regionalny Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 z dnia 24 marca 2025 r. zmieniającą uchwałę w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego;
5. Uchwała nr 5/25 Komitetu Monitorującego program regionalny Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 z dnia 24 marca 2025 r. zmieniającą uchwałę w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 w zakresie Europejskiego Funduszu Społecznego+;
6. Uchwała nr 6/25 Komitetu Monitorującego program regionalny Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 z dnia 24 marca 2025 r. zmieniającą uchwałę w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 w zakresie Funduszu Sprawiedliwej Transformacji;
7. Uchwała nr 7/25 Komitetu Monitorującego program regionalny Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 z dnia 24 marca 2025 r. w sprawie Strategii Komunikacji Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027;
8. Prezentacja dot. działań komunikacyjnych w ramach programu regionalnego FEŁ2027;
9. Prezentacja dot. stanu wdrażania programu regionalnego FEŁ2027.

Przygotował: Sekretariat Komitetu Monitorującego program regionalny Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027

Łódź, dnia 6 maja 2025 r.